

รายงานการวิจัย

การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการคิดและจิตสาธารณะ

ในวิชา คุณธรรม จริยธรรม สำหรับบัณฑิตอุดมไทย

Research Title: Instructional Management for the Development of Thinking and Public Mind in the Course of Morality for Graduates

โดย

พศ.นิภาพรรณ วงศ์หนองแวง

สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม

สถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา

พ.ศ. 2559

หัวข้อ การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการคิดและจิตสาธารณะในวิชา คุณธรรม
จริยธรรม สำหรับบันทึกอุดมไทย

ผู้วิจัย พศ. นิภาพรรณ วงศ์หนองแวง

ปีที่วิจัย 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการคิดและจิตสาธารณะ ของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม และเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนทางด้าน การคิด จิตสาธารณะ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 คณะศิลปศาสตร์สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม ในภาคการศึกษาที่ 2/2558 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบบันทึกการสังเกต แบบบันทึกการสัมภาษณ์ แบบบันทึกผลการปฏิบัติการสอน และแบบบันทึกผลการเรียนรู้ของนักศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดหมวดหมู่ข้อมูลแล้วประเมินความผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องการมีจิตสาธารณะ มีการพัฒนาจิตสาธารณะ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายได้แก่ การซักถาม การใช้ดิจิทัล การสังเกตตัวแบบ การลงมือกระทำด้วยตัวเอง จัดอบรมนักศึกษาจิตสาธารณะ นำเสนอให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักศึกษาเกิดจิตสาธารณะได้

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการคิดและจิตสาธารณะของนักศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม และศึกษาการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนทางด้านการคิด จิตสาธารณะ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยแต่ละด้านดังนี้

การจัดการเรียนการสอนต้องสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมด้านจิตสาธารณะให้แก่นักศึกษา เพื่อให้เกิดความตระหนักรในการให้ความสำคัญกับ สังคม สิ่งแวดล้อมที่อาศัยอยู่ ผู้วิจัยจึงได้จัดการเรียนการสอนเพื่อเชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตประจำวัน ที่ส่งผลกระทบต่อตัวนักศึกษาเอง ด้านการประพฤติพลงงาน และรักษาระบบนิเวศ สังคม ความเสียสละ เห็นประโยชน์ของส่วนรวม เป็นที่ตั้ง และอื่นๆ ใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเริ่มจากการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตสาธารณะ สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นให้เกิดการคิดเรื่องจิตสาธารณะ เปิดโอกาสให้นักศึกษาคิด ศึกษา แก้ปัญหา และเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ และให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติกรรมจิตสาธารณะด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงวางแผนการจัดการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการคิดและจิตสาธารณะของนักศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม และศึกษาการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรูปแบบวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมสาเหตุของปัญหาที่วิเคราะห์ได้มาว่า แผนการสอนเพื่อเปลี่ยนแปลงกระบวนการสอนทั้งในด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนการใช้สื่อ การวัด และการประเมินผล โดยใช้กิจกรรมหลากหลาย มีการเชื่อมโยงเนื้อหา กับชีวิตประจำวัน เป็นการเปลี่ยนบทบาทอาจารย์สอนแบบผู้บอกร่วม เป็นผู้แนะนำ ขั้นเตรียมตัว และจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ฝึกการแก้ปัญหา และปฏิบัติจริงจิตสาธารณะ รวมทั้งใช้การประเมินผลจากสภาพจริง เป็นกระบวนการสังเกต การบันทึกและรวบรวมข้อมูลจากการและวิธีการที่นักศึกษาปฏิบัติ

ดังนั้นผู้วิจัยต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอน ได้ลงมือปฏิบัติกรรมจริง และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องกับนักศึกษา จนนักศึกษามีความคิดรวบยอดกับเรื่องนี้ และสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยจึงได้วางแผนสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดแทรกจิตสาธารณะจำนวน 4 แผน เป็นเวลา ทั้งหมด 6 คาบ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลวิจัยออกเป็น 2 ประเด็น คือ

1. สิ่งเรียนรู้ที่เกิดกับตัวครูผู้จัด
2. สิ่งเรียนรู้ที่เกิดกับเด็กนักศึกษา ที่ตอบสนองต่อวิธีการสอนของผู้จัดตามหัวเนื้อหาที่สอน

สิ่งเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับตัวผู้จัด

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้จัดตามแผนจัดการเรียนรู้ที่ได้ออกแบบไว้ได้พบปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็ก แก้ไขปัญหาของผู้จัดสู่การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองที่เกิดจาก การสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา การสะท้อนความรู้ข้อคิดเห็นจนเกิดเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง นอกเหนือไปนี้ ผู้จัดยังพบว่า ผู้จัดต้องเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อจะนำมาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมิได้คาดหมายให้ทันต่อเหตุการณ์ และต้องดัดตามสถานการณ์ในห้องเรียนอย่างรู้เท่าทัน เพราะนักศึกษามีพฤติกรรมที่แตกต่างกันและหลากหลาย

ปัญหา/อุปสรรค	วิธีแก้ไขปัญหา
นักศึกษาขาดจิตสาธารณะ เห็นแก่ตัวทั้งบุคคล เช่นแก้วน้ำ ที่คิมเหล้า หลังห้องเรียน และบริเวณบันไดขั้นลงอาคารเรียน	แก้ปัญหาโดยสอนจิตสาธารณะของตัวเองที่จะช่วยเหลือให้สังคม ตั้งเวลาล้อมด้วยกัน ให้นักศึกษาตระหนักรู้ถึงปัญหาที่ตนเองสร้างขึ้น และให้มีความรู้สึกต่อสภาพห้องเรียน และอาคารเรียนสักปัก มีวิธีแก้ไขอย่างไร เพื่อให้นักศึกษาได้เกิดความเข้าใจถึงพฤติกรรมที่นักศึกษาขาดจิตสาธารณะ
นักศึกษาตอบว่ารู้สึกเบื่า เมื่อครูสอนเรื่องจิตสาธารณะ และไม่เคยต้องออกแบบ	แก้ปัญหาโดยให้นักศึกษาเขียนความดีของตัวเอง ที่ได้ทำเป็นรายสัปดาห์ลงในสมุด ครูตรวจและเขียนสรุปรวมของนักศึกษา ว่าได้ทำอย่างไรบ้าง เพื่อให้นักศึกษาประเมินตนเองว่าได้ทำมากน้อยเพียงใด หรือไม่ได้ทำเลย และให้นักศึกษารายงานความดีทุกสัปดาห์ จะได้รับคอมเม้นเชียและรางวัลจากครูเพื่อเป็นตัวอย่างแก่นักศึกษาที่ไม่ได้ทำ จะได้มีความรู้สึกดีกว่าเพื่อนๆ ทำแต่ตนเองรู้สึกเบื่า นักศึกษาจึงเริ่มเปลี่ยนพฤติกรรม
นักศึกษาเขียนสะท้อนคิดว่า การทำกิจกรรมสาธารณะ เป็นการเพิ่มภาระในแก่	แก้ปัญหาโดยครูเปิด วิดีโอ จาก youtube ให้ครูร้อง ปัญหาจะในแม่น้ำลำคลอง เมื่อฟันตกลแล้วเกิดน้ำท่วม ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า เกิดภาวะแห้งแล้งให้นักศึกษาได้ชุมและสะท้อนความรู้สึกเพื่อให้นักศึกษาตระหนักรู้

ตนเอง	การขาดจิตสาธารณะของตนเอง ทำให้นักศึกษาเปลี่ยนทัศนคติได้ดังที่เขียน สะท้อนคอด่าว่า “ไม่คิดว่าปัญหาเล็ก ๆ จะก่อให้เกิดปัญหาใหญ่” ได้ การทำดี ไม่ยก雷ย แค่เริ่มต้นที่ตนเองเท่านั้น
นักศึกษาไม่ซักชวนเพื่อนทำ กิจกรรมสาธารณะ	แก้ปัญหาโดยผู้วัยรุ่นให้นักศึกษาซักชวนกันออกสำรวจสภาพแวดล้อมรอบฯ สถาบัน สังคมและชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ และให้คุณภาพการคุ้นเคย เป็น กิจกรรมจิตสาธารณะสู่การสร้างสรรค์สังคม ให้เห็นสภาพที่นักศึกษาเพิง เผยในปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ นำข้อค้นพบมาร่วมกลุ่มคิดถึงปัญหา สาเหตุ และทางแก้ไข สรุปเป็นแผนผังความคิด นำเสนอออกมายืนกิจกรรม “จิตสาธารณะเพื่อพัฒนาสังคม” พบว่านักศึกษาดำเนินกิจกรรมสาธารณะขึ้น ภายในสถาบัน 7 กิจกรรม ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
พบว่านักศึกษางานคนไม่ได้ ดำเนินกิจกรรมจิตสาธารณะ เลย	<ul style="list-style-type: none"> - แก้ปัญหาโดยเพื่อนช่วยเพื่อนดึงเข้ากลุ่ม - ให้รางวัลยกย่องชมเชย

สิ่งเรียนรู้ที่เกิดกับตัวนักศึกษา

สิ่งเรียนรู้ที่เกิดกับตัวนักศึกษา ที่ตอบสนองต่อวิธีการสอนของครูผู้วัยรุ่นตามหัวข้อเนื้อหาที่สอน

1. ความรู้ความเข้าใจในจิตสาธารณะ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการคิดและจิตสาธารณะ และกำหนดกิจกรรมเพื่อสร้างจิตสาธารณะในสถาบัน และสังคม โดยจัดกลุ่มกิจกรรมที่ แสดงถึงการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาให่ง่ายต่อการสร้างความเข้าใจและให้ต่อเนื่องกับความรู้เดิม ข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา การตรวจใบงานและแบบสอบถาม การอ่าน บันทึกหลังเรียนของนักศึกษา และการอ่านบันทึกหลังสอนของผู้วัยรุ่น ได้ผลค่อนข้างสอดคล้องกัน สามารถสรุปได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับจิตสาธารณะ คุ้นเคยจากการที่ นักศึกษาเกือบทั้งห้องสามารถให้ความหมายของคำว่า “จิตสาธารณะ” นักศึกษาสามารถสรุปสาระสำคัญ ของจิตสาธารณะ พร้อมยกตัวอย่างกิจกรรมที่แสดงถึงการมีจิตสาธารณะของตนเอง ได้อย่างถูกต้อง

และเขียนตอบลงในแบบบันทึกหลังเรียนของนักศึกษา นักศึกษาสามารถจำแนกกลุ่มกิจกรรมที่แสดงถึง
การมีจิตสาธารณะของนักศึกษา ออกเป็น 3 กลุ่มตามที่ครูผู้จัดได้กำหนดให้ คือ

1. พฤติกรรมกิจสาธารณะส่วนบุคคลที่แสดงออกเมื่อพูดเห็นความเดือนร้อนของบุคคลใน

สังคมแล้วเข้าไปช่วยเหลือ

2. กิจกรรมหรือพฤติกรรมจิตสาธารณะในบ้านและครอบครัว

3. กิจกรรมจิตสาธารณะในชุมชน

4. กิจกรรมจิตสาธารณะในสถาบันการศึกษา

5. กิจกรรมจิตสาธารณะกับสิ่งแวดล้อม

1) กิจกรรมจิตสาธารณะในบ้านและครอบครัว

2) กิจกรรมจิตสาธารณะในโรงเรียน และ

3) กิจกรรมจิตสาธารณะในชุมชน พร้อมยกตัวอย่างกิจกรรมที่แสดงถึงการมีจิตสาธารณะในชั้น

เรียน และในแบบบันทึกหลังเรียน ของนักศึกษา

อย่างไรก็ตามยังมีปัญหานางประการที่พบในขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนและ
จากการตรวจแบบบันทึกหลังเรียนของนักศึกษา เช่น นักเรียนบางคนบอกความหมายของจิตสาธารณะ
ไม่ถูกต้อง ครูผู้จัดได้แก้ไขข้อมูลพร้อมดังกล่าวโดยใช้วิธีการอธิบาย และให้เพื่อนในชั้นเรียน
ร่วมกันสรุป พร้อมยกตัวอย่างเพิ่มเติมใน课堂เรียนดังไป การแก้ไขตามวิธีการดังกล่าวทำให้นักศึกษาที่
มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในความหมายของคำว่า “จิตสาธารณะ” มีความเข้าใจถูกต้องมากขึ้น

2. การคิดและจิตสาธารณะ

เป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนเรื่อง จิตสาธารณะ อีกประการหนึ่งคือ ต้องการให้นักศึกษา
มีการคิดและมีจิตสาธารณะ หมายถึง มีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมสามารถกระทำได้โดยมีความรับผิดชอบ
ในการกระทำการดังกล่าว หมายความว่า นักศึกษาจะต้องรับผิดชอบต่อส่วนรวม เช่น มีระเบียบวินัย ตั้งใจขับหมุนเพียร เป็นต้น และเป็น
คุณธรรมเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อส่วนร่วม เช่น มีความซื่อสัตย์ โปร่งใส ไม่หลอกลวง ไม่ลวงโลก
การกระทำการรักษาประโยชน์ของส่วนรวม เช่น การช่วยกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การดูแลรักษา
สาธารณสมบัติ การเพื่อแผ่แบ่งปัน มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเกื้อกูลให้ความช่วยเหลือผู้อ่อนหรือผู้ที่ร้องขอ
ความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ตลอดจนร่วมมือกระทำเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาหรือช่วยกันแก้ปัญหาแต่ต้อง
มีขั้นตอนอย่างมีระบบเพื่อจะกระทำการรักษาประโยชน์ส่วนรวมครูผู้จัดใช้การฝึกทักษะเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม
การเรียนการสอน เมื่อนักเรียนเรียนรู้ในแต่ละเนื้อหาแล้วจะให้นักเรียนฝึกทักษะในชั้นเรียน

ในการซักถาม พร้อมตัวอย่าง ก่อนที่จะให้คำ답ที่ชัดเจนขึ้นตามลำดับ และจะให้คำ답สำหรับแบบ
ที่ก็หลังเรียนของนักเรียนจะมีักษณ์ที่คล้ายคลึงกับตัวอย่าง โดยจะมอบหมายให้นักเรียนทำก

เวลาเรียนเป็นส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณาข้อมูลที่ได้จากการสั่งเกตพุตกรรมของนักเรียน การอ่านบันทึก
หลังเรียนของนักเรียน และการอ่านบันทึกหลังสอนของครูผู้วิจัยแล้ว ได้ผลค่อนข้างสอดคล้องกัน
สามารถสรุปได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการคิดและมีจิตสาธารณะอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 26 คน
คิดเป็นร้อยละ 57.77 ตามแบบสอบถามการดำเนินชีวิตประจำวันนักศึกษาทั้งห้อง รู้วิธีหรือกิจกรรมที่
แสดงถึงการมีจิตสาธารณะ และนักศึกษาได้ร่วมแรงร่วมใจกันจัดกิจกรรมจิตสาธารณะภายในสถาบัน
โดยจัดทำป้ายนิเทศเพื่อรับรองค์การมีจิตสาธารณะ การส่งเสริมการอ่าน การรักษาสาธารณะสมบูรณ์หรือ
อื่นๆ ที่แสดงถึงการมีจิตสาธารณะ โดยนำผลการวิเคราะห์สภาพปัญหา ที่นักศึกษาประสบก่อนการดำเนิน
กิจกรรมเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า นักศึกษางang ส่วนไม่สามารถส่งบันทึกหลังเรียนตรงเวลาที่
ผู้วิจัยกำหนด เพราะนักศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรมอื่นของสถาบัน นอกจากนี้เวลาในการสอนแทรกแต่
ละครั้งจะสั้นเกินไป หรือบางครั้งต้องรีบเร่งสอนเนื้อหาไว้หลักจอนเวลาในความนั้นๆ จึงไม่มีเวลา
สอนแทรกเรื่องจิตสาธารณะ เนื่องจากต้องสอนเนื้อหาตามแผนการสอนที่เตรียมไว้ให้ครบก่อนแล้วจึง
หัดการเรียนการสอนจิตสาธารณะท้ายคาบ ครูผู้วิจัยได้ใช้วิธีแก้ปัญหาโดยการเพิ่มเวลาให้ในภาคเรียน
ถัดไป

3. ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อมูลจากการสั่งเกตพุตกรรมการเรียน การบันทึกหลังเรียนของนักศึกษา และการสอบถาม
นักศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้ง 7 คาบ ค่อนข้าง
สอดคล้องกันและบ่งบอกว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้ง 7 คาบ ค่อนข้าง
จิตสาธารณะในครั้งนี้ กล่าวคือ นักศึกษาทั้งห้องให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี
มีการแข่งขันกันในการตอบคำถามและยกตัวอย่าง มีพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นไปในทางบวก เช่น
ส่งใบงานตามกำหนด และส่งใบงานวิชาหลักเกือบทุกคน นักศึกษามีใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส บันทึกหลัง
เรียนของนักศึกษาแสดงถึงความสดใสถึงมีการคาดภาพประกอบและระบายสีสันสวยงาม ซึ่งนอกจาก
จะให้ความรู้แล้วนักศึกษายังสามารถแสดงออกทางด้านศิลปะ ทำให้การเรียนไม่น่าเบื่อ นอกจากนี้
นักศึกษายังเกิดความตระหนักรถึงความสำคัญของห้องเรียนและ บริเวณรอบๆ สถาบัน
และสาธารณะสมบูรณ์ในที่ต่างๆ ตลอดจนร่วมกันรณรงค์ให้นักศึกษามีสิรรักการอ่านเพิ่มมากขึ้นด้วย
ถึงแม้ว่าในระยะแรกจะมีนักเรียนบางคนบ่นว่าเบื่อ ทั้งนี้เกิดจากนักศึกษายังไม่มีความเข้าใจ
เกี่ยวกับจิตสาธารณะ และครูผู้วิจัยพูดบ่อยครั้ง พูดในท้ายคาบเรียน และบางครั้งเร่งรีบอาจทำให้นักเรียน
รู้สึกว่า จึงทำให้ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลดลง แต่อย่างไรก็ตามในบางคราว
นักเรียนได้เตือนครูผู้วิจัยให้พูดเกี่ยวกับจิตสาธารณะ ซึ่งทำให้ครูผู้วิจัยได้คิดและรู้สึกดีต่อคำพูด

ของนักเรียน เพราะนั้นแสดงให้เห็นว่านักศึกษามีจิตสาธารณะที่ดีนั่นเอง

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการทดสอบวิชาคุณธรรมจริยธรรมสำหรับบันทึกในอุปนิธิไทย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษา 1/2558 จำนวนนักเรียน 45 คน ทำให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องจิตสาธารณะ ก่อให้เกิดการคิดและเกิดจิตสาธารณะมากขึ้น มีความรับผิดชอบมากขึ้น นักศึกษามีความตั้งใจเรียนรู้การอยู่ร่วมกันอย่างมีน้ำใจ ร่วมมือและช่วยเหลือการทำงานภายในกลุ่ม ปฏิบัติกรรมด้วยความกระตือรือร้น ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนในทางบวก ได้แก่ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาส่งใบงานตามกำหนด และส่งใบงานเก็บทุกคน ส่งผลให้นักเรียนเก็บทั้งชั้นมีสิทธิ์สอบปลายภาค และสามารถสอบผ่านเกือบทั้งชั้นเรียนเช่นกัน

จากการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า วิธีการจัดการเรียนการสอน เรื่อง จิตสาธารณะของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 คณะศิลปศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม ตามรูปแบบดังกล่าวมีผลทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องจิตสาธารณะ มีการคิดและมีจิตสาธารณะ มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้น และมีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ซึ่งรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าว มีดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักศึกษาให้เกิดจิตสาธารณะ ให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้โดยผ่านการเรียนรู้จากการกระทำที่เกิดขึ้นด้วยตนเองที่เป็นจิตสาธารณะระดับใกล้ตัวที่สุดหรือระดับครอบครัว ให้นักศึกษายกตัวอย่างการทำความดีหรือการแสดงความเมตตาจิตสาธารณะ เพื่อให้รับรู้ว่าเป็นการกระทำเพื่อตนเองหรือช่วยเหลือสังคมส่วนรวม และนำไปสู่การสรุปความหมายของจิตสาธารณะ ที่ถูกต้องแล้ว นักศึกษามาสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปก่อให้เกิดการมีจิตที่สร้างสรรค์จากจิตสาธารณะที่เป็นการกระทำเพื่อตนเองในระดับครอบครัว ระดับชุมชน และนำไปสู่ยังระดับสังคมต่อไป

2. กระบวนการสร้างจิตสาธารณะควรเป็นไปอย่างมีขั้นตอน คือ ในขั้นตอนแรกให้นักศึกษาเกิดการรับรู้ หรือการมีประสบการณ์ตรงกับสิ่งต่างๆ ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมผ่านประสานสัมผัส ต่างๆ จนเกิดเป็นความเข้าใจ โดยให้นักศึกษาได้เห็นสภาพแวดล้อมที่ใกล้ตัวคือ ให้สำรวจสภาพบ้านของตนเอง ห้องเรียน ห้องสมุด และบริเวณสถาบัน มีสภาพเป็นเช่นไร นักศึกษาคิดวิเคราะห์ร่วมกัน เป็นกลุ่ม บันทึกสิ่งที่พบ ปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหา นำเสนอเป็นป้ายนิเทศ ทำให้นักศึกษาเห็น

คุณค่าของสิ่งแวดล้อมรอบตัวนักศึกษา และการพัฒนาให้ดีขึ้น ได้อย่างไร นำไปสู่การตอบสนอง มี การจัดระบบ และพัฒนาจนถูกต้องเป็นนิสัย

3. การจัดการเรียนการสอนจิตสาธารณะต้องใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น การซักถาม การใช้สถานการณ์ปัญหาจริงเป็นหลักให้นักศึกษาสะท้อนคิด การใช้ตัวแบบที่เป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม การให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากการกระทำจริง ให้นักศึกษาเล่ากิจกรรมที่ได้ทำให้เพื่อนๆ ได้รับรู้เพื่อเป็นการชูใจให้ผู้อื่นทำตาม โดยผู้สอนให้การเสริมแรงด้วยการชมเชยหรือให้รางวัลเล็กๆ น้อยๆ เพื่อนำไปสู่การจัดเป็นกิจกรรมจิตสาธารณะขึ้นในสถานศึกษา และมีการติดตามผลของโครงการเป็นระยะ เพื่อพัฒนางานให้ดีขึ้น

4. การจัดการเรียนการสอนจิตสาธารณะ ควรจัดให้มีกิจกรรมใหม่ที่เชื่อมโยงกับกิจกรรมเดิม เพื่อให้กิจกรรมที่เรียนรู้ใหม่มีความต่อเนื่องกันและสร้างกิจกรรมใหม่จากกิจกรรมเดิม เช่น ให้นักศึกษายกตัวอย่างกิจกรรมที่แสดงถึงการมีจิตสาธารณะของตนเองที่เคยปฏิบัติ แล้วนำมาประยุกต์ร่วมกิจกรรมอื่น หรือกิจกรรมของเพื่อนในชั้นเรียนเพื่อให้เกิดกิจกรรมใหม่ที่ก่อให้เกิดประโยชน์มากขึ้น ทั้งที่เป็นกิจกรรมในครอบครัว ในสถาบัน ในชุมชน หรือในระดับสังคม เป็นต้น ตัวอย่างกิจกรรมที่แสดงถึงการมีจิตสาธารณะของตนเองต่อผู้อื่น ในครอบครัว ในสถาบัน และในชุมชน เป็นต้น

5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจิตสาธารณะ ผู้สอนต้องกระตุ้นให้นักศึกษาระทำซ้ำๆ เพื่อเน้นย้ำ แต่ไม่รบกวน เมื่อเห็นนักศึกษาแสดงพฤติกรรมจิตสาธารณะต้องมีการเสริมแรงจากครู หรือสังคม เช่น การให้รางวัล หรือการชมเชย เพื่อให้การกระทำดีมีแนวโน้มเกิดอีกเป็นการชูใจให้นักศึกษาเห็น คุณค่าของการมีจิตสาธารณะ ซึ่งการดำเนินการ เช่นนี้นักศึกษาจะเกิดจิตสาธารณะ ได้จากการที่นักศึกษาได้รับรู้ขั้นเกิดการตระหนักรู้ในปัญหา ได้ลงมือหาแนวทางแก้ไข จนแก้ไขปัญหาได้สำเร็จในระดับหนึ่ง จิตสาธารณะก็จะติดตัวนักศึกษาไปในอนาคต